

یادی از پیشکسوت فرهنگی

ترکمن صحرا

قدیر گوکلانی فعال فرهنگی ترکمن درگذشت

استاد قدیر گوکلانی از چهره‌های فرهنگی شرق استان گلستان درگذشت و در کلاله به خاک سپرده شد. قدیر گوکلانی از بانیان آموزش و پرورش نوین کلاله و از افراد فرهنگی پرتلاش دهه ۳۰ و ۴۰ شمسی در منطقه ترکمن صحرا بود. وی نخستین کسی بود که نمایندگی آموزش و پرورش کلاله را بازگشایی و ریاست آن را برعهده گرفت. و تلاش زیادی در راه اندازی دبیرستان در این شهر داشت. کتابخانه شخصی گوکلانی با هزاران کتاب یکی از کتابخانه‌های شخصی خوب استان است که با زحمت زیاد تهیه شده است او را می‌توان عاشق فرهنگ و کتاب دانست که تلاش زیادی در این راه داشت.

...

متن ادامه، زندگی‌نامه خودنوشته‌ای است که توسط استاد گوکلانی در سال ۱۳۵۶ش به رشته تحریر درآمده است:

نام قدیر، شهرت گوکلانی، فرزند یعقوب، شماره شناسنامه ۱۴۸، محل صدور حوزه ۲ دشت گرگان، تاریخ تولد ۱۳۱۴، محل تولد گومیشان. به فرار اطلاع شغل پدرم دکان‌دار و مادرم خانه‌دار بوده است. زندگی آنها تقریباً متوسط خوب بوده است. پنج ساله بودم پدر و مادرم هر دو به فاصله شش روز وفات می‌نمایند. دو برادر بزرگتر از خود دارم که فعلاً یکی از آنها راننده و دیگری اوراق فروش ساکن بندرشاه (ترکمن) و گنبد می‌باشند. پس از فوت والدینم سرپرستی بنده را یکی از عموزاده‌هایم به عهده می‌گیرند. تحصیلات ابتدائی خود را با کمک وی در دبستان دولتی پهلوی گومیشان آغاز و در سال ۱۳۲۸ شمسی در همان دبستان به پایان رسانیدم و تحصیلات دبیرستان را در دبیرستان هدایت بندرشاه از سال ۱۳۲۹ شروع نمودم. یک سال بعد به علت کوچ خانواده عموزاده‌ام کلاس دوم و سوم دبیرستان را در سال‌های ۳۱ و ۳۲ در دبیرستان کاوس شهرستان گنبدکاوس به اتمام رسانیدم.

چون به رشته‌های مختلف ورزش بی‌نهایت علاقمند بودم بعد از دریافت سیکل اول متوسطه دو سال متوالی در دانشسرای مقدماتی تربیت بدنی تهران شرکت نمودم متأسفانه موفق به قبول در امتحانات کتبی آن نشدم. سپس در سال ۱۳۳۳ کلاس چهارم دبیرستان را در دبیرستان ایرانشهر گرگان آغاز نمودم آنگاه به علت علاقمندی به امور کشاورزی در سال ۱۳۳۴ پس از موفقیت در امتحانات مربوطه به دانشسرای مقدماتی کشاورزی ساری راه یافتیم و پس از سه سال تحصیل در خرداد ماه سال ۳۷ از دانشسرای کشاورزی ساری فارغ‌التحصیل شدم. چون در عرض سه سال تحصیل در دانشسرای کشاورزی ساری اولیاء محترم دانشسرا و مسئولان امر از میزان دلبستگی و صحت عمل و کاردانی بنده به محیط آگاهی کامل داشتند بنا به پیشنهاد رئیس دانشسرا از میان فارغ‌التحصیلان خرداد ماه سال ۳۷ دانشسرا به عنوان کمک مهندس دانشسرا استخدام و طی دو سال ۳۷ و ۳۸ طبق مدارک موجود با کمال صداقت و با نتایج بسیار عالی و سازنده به خدمت مربوطه اشتغال داشتیم.

اما از اول مهر ماه سال ۳۹ به علت معیل بودن و ضروریات شرایط اقلیمی و زندگی داخلی ناچار بودم به طریق فرهنگ استان مازندران به فرهنگ شهرستان گنبدکاوس و سپس به کلاله منتقل شوم. در طی سال‌های ۳۹ تا ۴۳ به مدت چهار سال با خلوص نیت و صفای باطن معلم کلاس پنجم و ششم ابتدائی دبستان منحصر به فرد شهر آن روز کلاله بودم. خوشبختانه نظر به تشخیص ریاست وقت اداره متبوع از روز پرشکوه و سعادت‌خیز چهارم آبان ماه سال ۴۳ مسئولیت اداره دبستان شاهین که تنها دبستان مختلط شهر کلاله بود به این جانب واگذار شد با توجه و مشاهده تحولات

و دگرگونی اساسی کشور بعد از انقلاب شاه و ملت در سال ۴۱ چهره جامعه شهری و روستایی منطقه کلاله نیز در تمام سطوح از جمله آموزش و پرورش آن به نسبت فوق‌العاده زیادی گسترش و توسعه یافت زیرا بر اثر سعی و کوشش اینجانب و امکانات مملکتی و اداری دبستان مختلط این شهر که از سال ۲۹ لغایت ۴۲ طی چهارده سال منحصراً یک باب بود در فاصله چهار سال یعنی در بین سال ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ و ۴۶ به دو دبستان پسرانه و یک دبستان دخترانه و یک باب دبیرستان مستقل افزایش یافت. کوشش پیگیرانه این جانب و پیشرفت روزافزون مملکتی، و از طرفی ایجاد نظم مطلوب بین مدارس داخل شهر و حومه کلاله بعد از سال‌های ۴۳ مقامات مسئول را بر آن داشت که ... در سال ۴۶ مدارس پراکنده شهر و حومه بخش کلاله به نمایندگی تبدیل و دبیرستان سیکل اول متوسطه نیز در این بخش تأسیس گردید. اینجانب نظر به حسن تدبیر و صداقت عمل به طریق اداره متبوع طی ابلاغ رسمی در سال ۴۶ به سمت نماینده آموزش و پرورش کلاله منصوب و از همان سال نزدیک به ده (۱۰) سال در پست مذکور با کمال جدیت افتخار خدمت‌گذاری به این آب و خاک را دارم. خوشبختانه در حال حاضر بخش کلاله با تعداد ۴۳ واحد آموزشی عادی که شامل کودکستان و مدارس ابتدائی و راهنمایی تحصیلی و دبیرستان و تعداد ۴۷ باب دبستان سپاهی دانش است با نظم خاص در جهت مطلوب اداره و گسترش می‌یابد. حتماً لازم به یادآوری است که این جانب در فاصله سال‌های ۳۱ و ۳۲ که محصل کلاس هشتم و نهم دبیرستان گنبدکاووس بودم بر اثر معاشرت با همکلاسان تحت تأثیر تبلیغات مضره و پوچ، اغفال‌شده به غلط براساس غرور جوانی فعالیت سیاسی در محیط دبیرستان انجام و برحسب مقررات چگونگی فعالیت‌های دوران دبیرستانی خود را نیز قبلاً به اداره مربوطه در شهرستان گرگان تسلیم داشته‌ام.

حقیقت موضوع یکی از مهمترین قسمت تأسّف‌آور زندگی فقط دوران نادانی دو ساله دبیرستانی‌ام بود که خوشبختانه بعد از استخدام در آموزش و پرورش و قبل از آن در دانشسرای کشاورزی ساری و سپس بعد از تصدی مسئولیت آموزش و پرورش بخش کلاله در طی بیست سال سابقه خدمت صادقانه با استفاده از امکانات و تسهیلات همه جانبه مملکت، به حد اعلای ممکنه کم‌کاری دو ساله اوائل سنین نوجوانی خود را که مسلماً ناشی از اوضاع و احوال آشفته جامعه زمان مذکور بود جبران نمایم. لذا در طی هفده سال خدمت در آموزش و پرورش بخش کلاله با آشنائی دقیقه به اوضاع و احوال روستائیان منطقه و با درک کامل نیاز جامعه به نوع جوانان با ایمان به پرورش افراد وطن‌پرست و درستکار و مؤمن به اصول انقلاب اجتماعی ایران تلاش نموده‌ام.

بی‌نهایت مفتخرم که بیش از حد انتظار در این زمینه به ترتیب توفیق مطلوبی نصیب جوانان

و نوجوانان این منطقه شده است.

خلاصه برای صدق اعمال و حسن تدبیر اداره امور و صحت و ایمان به کار خود لازم می‌داند انجام امتحانات نهائی چندین ساله سطح بخش طبق مقررات و جلب اعتماد عمومی به فرهنگ و اجرای دقیق برنامه‌های ملی و اعیاد و جشن‌های میهنی و حسن تفاهم بین عموم همکاران و جلوگیری از ضایعات و رعایت صحیح صرفه‌جوئی در هزینه‌های دولتی و توسعه و ترمیم مدارس و حفظ اموال دولتی و توجه به امور حفاظت محیط و مدارس و رعایت مقررات مسائل اداری و مملکتی به طور اکمل و سحرخیزی و مراقبت و پیشگیری از حوادث احتمالی که اساس و برنامه کار هفده ساله‌ام در آموزش و پرورش این بخش بوده است اشاره نمایم. در پایان به عرض می‌رساند در صورت لزوم حاضر است کلیه مدارک مثبت را که به جهت حسن تدبیر و مدیریت و یا در قبال مسائل ملی و میهنی در طول خدمت از مقامات مسئول به دست آورده‌ام تقدیم نمایم.

